

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Ljubljani, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ČNE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
šolstva“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA
za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 5 20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 811-652.
Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Pogreb dr. Plenerja.

DUNAJ 20. Danes popoldne se je vršil
pogreb bivšega finančnega ministra člena go-
spodske zbornice dr. Ignacija barona Ple-
nerja. Cesarja je zastopal viši komornik grof
Gudenus.

Saniranje deželnih finan.

DUNAJ 20. Finančno ministerstvo je
včeraj obvestilo deželne odbore, da bo skli-
cala anketa glede saniranja deželnih finan-
ca dan 7. marca ob 11. uri dopoldne v
zgradi parlamenta.

Ruska eskadra v Napolju.

NAPOLJ 20. Ruska eskadra, obstoječa
iz ladij „Cesarevič“, „Zlom“ in „Bogatir“,
je danes zjutraj dospela semkaj ter je bila
pozdravljena s streljanjem topov. Eskadra se
je usidrala v vojni luki.

Iz Portugalske

LIZBONA 20. Kralj Manuel je včeraj
popoldne sprejel diplomatski zbor.

LIZBONA 20. Rešeno je vprašanje
glede imenovanja civilnih guvernerjev v raznih
departementih. Enajst guvernerjev bo pripa-
dalo stranki regeneradorjev, 10 stranki pro-
gresistov. To dokazuje, da so stranke in
vlada za predstojajoče volitve sporazumne.

Potres.

POŽUN 20. V minoli noči ob 10 uri
15 min. je bilo čuti tukaj tri močne potresne
sunke. Potres ni napravil škode.

Španski finančni minister odstopi.

PARIZ 20. „Eclair“ brzojavljajo iz
Madrida, da odstopi v kratkem finančni mi-
ster De Osma.

Angleški ministerski predsednik.

LONDON 20. Zdravstveno stanje mini-
sterskega predsednika Campbell-Bannermana
se je zboljšalo.

Snežni viharji.

BEROLIN 20. Iz New-Jorka poročajo,
da ovirajo veliki snežni viharji promet po
vseh državah. V osrednjih zapadnih državah
je železniški promet popolnoma ustavljen.

RUSIJA.

Steselj obsojen na smrt.

PETROGRAD 20. (Petr. brz. ag.) Vojno
sodišče je obsodilo generala Steslja na smrt,
ne da bi bilo izrečeno, da izgubi državljanske
pravice. Generala Focku je prisojena kazen
ukora. Generala Reiss in Smirnov sta bila
oproščena. Sodišče bo za generala Steslja z
ozikom na hrabo branitev posadke v Port
Arturju pod njegovim poveljstvom in z ozi-
rom na njegovo osebno hrabrost predlagalo
carju, da mu spremeni smrtno kazen v deset-
letni trdnjavski zapor.

Zveza jugoslovanskih akademskih društev v Pragi.

(Dopis iz Prage.)

Jugoslovanska akademska društva, iz-
vzemši bolgarsko in slov. akad. dr. „Adrija“,
so si podala roke k bratski zvezi in se zdru-
žila. Nabavila so si skupnih prostorov, v ka-
terih zamorejo z združenimi močmi vršiti

PODLISTEK.

13

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Dekleta v podpasanih srajcah, z dolgi-
mi šibami, hité veselo čebijaje živini
naproti, ki se drena v oblaku prahu in
komarjev, sledečih jej iz stepe. Site krave
in bivoli se razkropé po vasi, in mlade
kazakinje v pisanih bešmetih sumkajo med
njimi semtertja. Razlega se njih glasno go-
vorjenje, veseli smeh in vpitje, vmes pa
mukanje živine.

Tam prijah oborožen kazak, ki si je
izprosil dopusta s kordona, k hišici, se
pripogne k oknu in potrka nanje; in takoj
se prikaže zala glava mlade kazakinje, in
čuje se smeh in laskave besede.

Tam je pripeljal razcapan nogajski
hlapec izboklih kočsenih list bčija iz stepe;
zaobrbe škripajoči voz na čednem, širokem
dvorišču jesaula¹⁾, sname jarem nemirnima
voloma, in z gospodarjem si kličeta nekaj
po tatarsko.

¹⁾ Jesaul — poveljnik kazakov, stotnik.

svojo nalogo, ki so si jo bila postavila —
zbližanje jugoslovanskih na-
rodov.

Daleč od rojstne grude, v zlati Pragi,
nas objema življenje, polno sile in polno
spominov, na časo, ko je vihar, započel v
Pragi, zabrumel preko Evrope, ko je utripa-
nje tega srca Češke občutil vesoljni svet.
Naroda češkemu je prvemu dahnilo v več-
nosti porajajoče se hrepenenje po svobodi
svoj nebeški poljub na čelo, njega je doletela
visoka naloga, da povzdigne plamenico —
mislí svobodne, — ki je ležala steptana na
tleh, da jo ščiti in nese skoz temo in vihar.
— Na obzorju tega naroda žarijo zvezde
Husa — Komenskega — Havlička —!

Silen je postal češki narod, češki lev je
vladal v moči in slavi, toda zadela ga je
strelca sovraga in padel je okrvavljen na
rodno zemljo. Bela Gora — ime, ki je iz-
govarja sleherni Čeh le s kletvijo, je bila kri
branilcev svobode. Nemška poplava se je
razlila po deželi, grožéč s smrtjo vsemu, kar
je bilo češkega. Toda češkega naroda niso
izbrali višnji bogovi za svečenika svobode, —
da bi sam v nesvobodnih dneh čakal svojega
konca! Začel se je gibaní, započel je borbo
in odpor, ki mu je omogočil zopetno ponu-
jenje. Vstali so močje, ki so posvečali vse
svoje moči povzdigní naroda in njihovemu
trudu se mora zshrbiti češki narod za stajo
današnje postojanko v svetu: danes je
silen gospodarsko, politično in
kulturno.

Življenje med tem narodom, daleč od
dona, v drugih okoliščinah, med tuji ljudmi
in drugačnimi interesi, ni ostalo brez vpliva
na nas. Drugačna psihologija narodnega živ-
ljenja, opazovanje vstrajne in žilave narod-
nostne borbe in ostrih intelektualnih in
socijalnih bojev, opazovanje silnega razvoja
gospodarstva, industrije in trgovine — vse to
nas je napotilo, da smo začeli premotivirati
življenje našega naroda z drugim — kritič-
nim očesom. Polnim navdušenja in upanja
v bodočnost naše ideje nam prekipavajo moči,
srce zahteva dela in prsi se nam širijo samo
zavesti in sile za borbo za svoje velike
ideale.

Sedaj začnemo tudi Slovstvo in Ju-
goslovanstvo pojmovati vse drugače, nazoni
se čistijo in zahtevajo uresničenje velikih idej.
Naša naloga, ki smo si jo postavili, bo, da
zanesemo med svoj narod razumevanje slo-
vanske misli, da dobi ta misel tudi realnih
tal in da napovedmo neizprosno boj onemu,
pri nas tako vkoreninjenemu frazerstvu o Ju-
goslovanstvu, ki se poraja le v plitkih dušah
in se izraža v bobnečih besedah, ki oglašajo
a ne vzbujajo v srcu odmeva! Treba delati,
ne besed. In v to nam pomoži sreča junaka!

Združili smo se z namenom, da rešimo
ta problem v malem — med saboj — da
odgovorimo v sebi zavest in spoznanje naloge,
ki nas čaka. Upamo, da se pokažejo rezul-
tati tega našega dela že sedaj zunanje, a še
mnogo bolj, ko se razidemo kakor celi močje
širok naše Jugoslavije, poslanci brat-
stva in sloge — in bojovníki za svobodo
duha in zemlje naših narodov!

Jugoslovanski dijak dobiva ob slovesu od
rodne grude zraven lepih opominov, vedno
tudi pomanjkanje za nerazdružnega spremlje-
valca, ki ga ne zapušta do konca njegovih
študij. Pomanjkanje mnogokdaj najpotreb-

nejšega, to je značilna poteza v životarenju
slovenskega visokošolca in v tem stanju
žrtuje tudi mnogo od svojih dohodkov za
svoje društvene in organizacijske potrebe —
ker pa nam zadostuje ti borbi novci komaj
za najpotrebnejše, smo prisiljeni, da se obr-
nemo za denarno pomoč na vse naše denarne
zavode, društva, korporacije in posamičnike,
ki se zanimajo za življenje svojega dijaštva.

Zajedno prosimo vse naše zavode in
trgovce, ki so v katerikoli zvezi s Prago, da
vodijo svojo korespondenco v materinskem
jeziku, a poseben odsek naše „Zveze“ se bo
bavil s prevajanjem teh dopisov. Na ta način
zamorejo izdatno podpirati svoje dijaštvo in
obenem našo zvezo.

Pomagajte svojemu dijaštvu, ki se trudi
in upira, podprite je na njegovi težavni poti
s močno roko, da ne bo naše delovanje brez-
plodno, da ne bo naše združenje le sen, ki
ga je vzbudila zvezdnata noč in ki odpluje
ob zori — puščajoč za saboj razočaranje. —
Domovina, tukaj je polje za rodoljube, tukaj
naj poprimejo krepko za delo močje, ki jim
leži na srcu lastna in bodočnost vsega naroda!
„Jugoslavija“ se probuja, bratsko si podajajo
roke vaši sinovi daleč od vas — sledite jim
in pomagajte jim, kajli pot je dolga in
strma, solčni cilj pa še daleč, daleč —!

Vse dobrovoljne prispevke in darila
vsprejema skupni blagajnik, gosp. Viljem
Kukec, tehnik, Brandlova ul. 31. III.
Kral. Vinogradi.

Za skupni odbor združenih jugoslovanskih
akad. društev:

„Sloboda“, „Ilirija“, „Klub hrvatskih tehni-
čara“, „Klub slovenskih tehnikov“, „Šumadija“,
„Hrvat“ v Pragi.

Odstop barona Aehrenthala?

Med mnogimi ugibanji in verzijami, ki so
se širile po listih o nasledkih napovedane že-
lezniške politike barona Aehrenthala, je bilo
na prvem mestu domnevanje, da kakor žrtve
Aehrenthalovega ekspezoja pade avstro-rusko
sporazumljenje glede Balkana. A ljudje, ki
so neko ko pogumnejši v kombiniranju in pro-
rokanju, so šli dalje in so napovedovali
polom vse sedanje evropske konkelacije in so
prorokovali povsem novo razvrščenje vlasti.

Vesti iz Budimpešte pa govore sedaj o
neki tretji žrtvi, ki ne bo nikdo drugi, nego
— baron Aehrenthal sam. Padec našega mi-
nistra za unanje stvari je baje že odločena
stvar. Listu „Neues Wiener Journal“ brzo-
javljajo namreč iz Budimpešte, da je bilo
določeno, da bo v ogrsko-hrvatski zbornici
predložena interpelacija o železnici v Sandžaku,
a v odgovoru na to interpelacijo bi se mi-
nisterski predsednik — tako je bilo dogovorjeno
— izrekel za Aehrenthalov načrt. Ta interpe-
lacija pa je izostala, ker se je položaj spre-
menil tako, da baron Aehrenthal mora odst-
opiti v najkrajšem času. Wekerle se ni hotel
izrehati solidarnim z ministrom, ki je obsojen,
da izgine.

Konflikt radi železnice na Balkanu.

Predlog glede balkanskih železnic v ita-
lijanski zbornici.

Več poslancev najskrajneje leve, med
njimi Barzilai, Mirabelli, Defelice, Ferri in
Romussi so uložili v poslanski zbornici reso-
lucijo, ki se glasi: „Zbornica naproša vlado,

kanska bivolica, preganjana od komarjev;
za njo prihajajo počasi site krave; s svoji
velikimi očmi pogledavajo gospodinjo,
katero poznajo, in enakomerno se tolčejo
z repom po bokih.

Postavna, zala Marjanka stopi na dvo-
rišče, vrže šibo proč in zapre plot; in
nato začne, kar jo le noge neso, razpos-
ajeno poditi živino po dvorišču.

„Sezuj se, vrazja deklina“, kriči mati,
saj si že vse čevlje pošvedrala!“
Marjanke „vrazja deklina“ ni čisto
nič ušla; ona sprejme to besedo za
nežen priimek in veselo nadaljuje svoje
delo. Marjankin obraz zakriva ruta; na
sebi ima rožnato srajco in zelen bešmet.
Zdaj je izginila za rejeno, krepko živino
pod neko šupo in samo še iz hleva je
slišati njen glas, kako nežno prigovarja
bivolici: „Noče stati na miru! Oak ti! No
daj, no mamica...“

Kmalu zatem gre dekle z materjo iz
hleva v izbico²⁾ in obe neseta dva velika
lonca mleka, pridelek današnjega dne. Iz
glinastega dimnika izbice se vzdigne skoro
dim kravjegov; ženski pripravljata za
sir; dekle neti ogenj, stara pa gre zopet
vun k plotu.

(Dalje.)

²⁾ Izbica se imenuje pri kazakih shramba
za mleko

naj prevdari, kak položaj da so ustvarile na
Balkanu za politične in gospodarske interese
Italije zadnje koncesije Turčije“.

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

Odbor, sestojéč iz šestero italijanskih
poslancev brez razlika stranke, je imel v
sredo sejo, na kateri je razpravljaj vladni
načrt o ustanovitvi italijanske pravne fakul-
tete na Dunaju. Po seji se je odbor podal
k ministerskemu predsedniku baronu Becku.
Ta je izjavil poslancem, da vesti, došle v
javnost glede italijanske pravne fakultete, niso
popolnoma točne. Definitivnega ni
sklenjeno ničesar. Z rešitvijo vpra-
šanja se bo v kratkem bavil ministerski svet.
Iz izvajanj italijanskih poslancev je bilo po-
sneti, da niso načelno nasprotni vstanovitvi
pravne fakultete na Dunaju, kakor provizo-
rični odredbi, da so pa vsi edini v tem, da
je definitivno vprašanje vseučilišnega vpra-
šanja v tem, da se fakulteta usta-
novi v Trstu.

Sinočnjemu „Piccola“ pa brzojavljajo z
Dunaja, da se je vlada že odločila, da pred-
loži parlamentu zakonski načrt za premešitev
italijanske juridične fakultete iz Inomosta na
Dunaj. Italijani pa se boje, da bi so stvar s
tem zavlekla preko začetka prihodnjega šol-
skega leta. No, vlada da namerja na vsaki
način ustanoviti akademijo že z začetkom
prihodnjega šolskega leta brez ozira na to,
ali bo stvar do tedaj parlamentarno rešena
ali ne. Sedaj se vlada pogaja s krščanskimi
socijalci, ki pa da bržkone pritrdé načrtu.
Tudi italijanski odbor stopi v dogovore s
krščanskimi socijalci.

Papež in poroka bolgarskega kneza.

Dunajski „Vaterland“ poroča: Povodom
poroke bolgarskega kneza s princesinjo Reuss
križajo na Dunaju govorice, češ, da je sv.
Stolica dovolila katoliško poroko kneza, da
je pa za to zahtevala ogromne svote denarja.
Ker utegnejo te govorice bržkone najti svojo
pot v tukajšnje in časnike v Nemčiji, smo si
tozadevno pribavili popolnoma avtentična po-
jasnila iz najprvega vira. Ista se glase:

1. Bolgarski knez se je po nekem viso-
kem posredovalcu obrnil ustmeno na sv.
Očeta, da zadobi dispenzo in dovoljenje za
katoliško poroko s princesinjo Reuss. Sv. Oče
je prošnjo zavrnil z obrazložbo, da je knez
izobčen, češ da je odpadel od vere, ker je dal
svojega sina Borisa prekrstiti na pravoslavno
vero.

2. Knez je diplomatskim potom, po
nuncijaturi na Dunaju, ponovil svojo prošnjo
in izjavil, da popravi v kolikor možno krivdo
sterjeno na Borisu in da bo otroke iz no-
vega zakona odgajal katoliško. Sv. Oče je
tudi to prošnjo odklonil.

3. Naenkrat so dunajski listi priobčili
neko brzojavko iz Rima, da je sv. Stolica
dovolila poroko in poverila to nekemu bol-
garskemu župniku. Od tega ni bilo nič
res; pozneje se je le izvedelo, da se je
knezu namignilo, da za zakon ne potrebuje
dispenze iz Rima, ker zamore isto podeliti
bolgarski nadškof. Tako se je zgodilo. Plov-
divski nadškof mons. Menini je poroko do-
volil. Od tedaj ni sv. Stolica ničesar storila
in pušča stvari svojo pot.

4. Niti vinarja ni sv. Stolica zahtevala
in niti vinar ni bil poslan v Rim, niti od
kneza niti od princesinje. Kardinal Merry del
Val ni ničesar prejel.

5. Trditve, da dovoljuje sv. Stolica tudi
protestantsko poroko, je napačna, izmišljena
in smešna.

6. Knez je zagotovil plovdivskega nad-
škofa, da bodo otrci iz novega zakona ka-
toliško krščeni in vzgojeni.

Ruska eskadra v Italiji.

Ruska eskadra pod admiralom Eberhard-
tom je včeraj dospela v Napoli. Jutri položi
deputacija častnikov v panteonu v Rimu venec
na grob kralja Viktora Emanuela in Humberta.
Zvečer bo večerja na ruskem poslanstvu. Na
večerji bosta tudi ministerski predsednik Gio-
litti in minister za unanje stvari Tittoni. Po
večerji bo velik „rout“, ki se ga udeleži di-
plomatični zbor, aristokracija ter člani ruske
kolonije. V nedeljo vsprejme kralj admiral
in častnike v avdijenci. Dne 24. t. m. bo ve-
lik obed v Kvirinalu.

Ogrska.

Björnson in narodnost na Ogrskem.

Aradska „Tribuna“ poroča, da je eden
njenih urednikov, ki se sedaj mudi v Rimu,
imel z Björnstjerne Björnsonom razgovor.
Björnson je rekel, da priobči v kratkem več
člankov, v katerih bo branil ogrske nardo-
nosti, kajti svet mora spoznati krivico, s ka-
tero postopajo Mađari proti narodnostim. Z

ministrom grofom Apponyjem je bil prej v prijateljskih odnosih; v zvezi temu ne more kakor dober kristijan zatajiti svojega prepričanja, da je Appony vedno deloval proti načelom krščanstva.

Madjari so odstopili od madjarskega poveljstvenega jezika?

„Pester Lloyd“ je izvedel iz zanesljivega vira, da so Madjari opustili zahtevo po madjarskem poveljstvenem jeziku in da zahtevajo samo uvedbo notranjega madjarskega uradnega jezika in ureditev vprašanja grbov in emblemov. Vojni minister da je to poslednje že odobril.

Rusija.

Kazenska razprava radi predaje Port-Arturja.

General Steselj je na razpravi minolega torka izrekel svoj obrambni govor. Izjavil je, da je bilo za njega vprašanje: kaj je za Rusijo važnejše, ali da se Port-Artur drži še nekoliko časa, ali da se reši 20.000 ljudi? Car mu je povelil mesto in človeška bitja. On je sklenil, da reši ljudi. Port-Artur se ni predal, predal ga je on. Uverjen je, da bi na njegovo zapoved vsi vojaki šli v smrt. Toda on ni hotel tega storiti. Misel, da bo sam obsojen na smrt, mu je lažja nego misel, da bi bil žrtvoval toliko ljudi. On sam je odgovoren za Port-Artur. Sodišče naj njega samega obsodi. Ta govor je napravil globok utis.

Vseslovanski kongres.

Iz Prage javljajo: Slovanski poslanci na Dunaju so obvestili začetnika misli vseslovanskega kongresa, prof. Borčinka v Odesi, da bodo slovanski poslanci v dunajskem državnem zboru imeli začetkom marca konferenco, kateri bodo prisostvovali tudi poljski poslanci in tu se odloči glede mesta, kjer naj bi se vršil kongres. Bežkone bo izbrana Praga.

Drobne politične vesti.

Nova angleška postaja za torpede. Iz Londona javljajo, da namerava admiralieta postaviti v Southampton Water postajo za torpede. Southampton Water je zaliv severozapadno od otoka Wight, ob kateri koncu leži veliko primorsko mesto Southampton.

Cesar Viljem na potovanju. Iz Berlina poročajo, da cesar Viljem nastopi svoje potovanje v Sredozemsko morje bržkone prve dni meseca marca. Cesar se poda kakor znano, na otok Krf. Cesarja bosta spremljala cesarica in hči princezinja Viktorija Luiza. Govori se, da pri izkrcanju na Krfu pozdravita cesarja grški kralj Jurij in njegov sin, prestolonaslednik, ki je oženjen s sestro cesarja Viljema. Grška vlada odpošlje na Krf oddelek kavalarije, ki bo služil cesarju za eskorto.

Antimilitarizem na Angliškem. Kakor javljajo iz Londona, so angleški socialisti pričeli svojo agitacijo med vojaštvom ter razširjajo letake med polki. V njih pravijo, kako je vojaštvo v angleški družbi omalovaževano in kako da ničesar ne veja v družbi, dočim se vojaka, ki je pal 6000 milj daleč od domovine, slavi kakor junaka še le po smrti. Socialisti pozivljajo vojake, naj se temu postopno odločno uprejo.

Iz Portugalske. „Daily Mail“ poroča iz Lizbone, da dobiva kraljica Amalija neprestano pretilna pisma, v katerih se jo pozivljajo, naj s kraljem Manuelom takoj zapusti deželo, ker jo sicer zadene ista usoda, kakor kralja Karola in prestolonaslednika.

Papeževa rešitev ricmanjskega vprašanja.

Včeraj je gosp. Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani prejel lastnoročno podpisano pismo ljubljanskega škofa Antona Bonaventura nastopne vsebine:

Štev. 841.

Blagorodnemu gospodu

Ivanu Plantanu, c. kr. notarju

v

Ljubljani.

Iz Rima sem dobil zadnji dobro premišljeni odlok sv. Očeta v zadevi Ricmanjev. Naroča se mi, naj Vam ta odlok priobčim v prepis meni poslanega lista.

Visokemu naročilu se odzivajoč Vam pošiljam prepis imenovanega lista. Prosim Vas izvolite razburjene Ricmanje pomiriti in jih s Svoje vplivne besede nagnuti, da se podvržejo odloku sv. Očeta; odvrčate jih od naklepa zapustiti sveto vero svojih očetov in dedov.

Blagoslova iz nebes Vam želi

+ Anton Bonaventura l. r., škof.

V Ljubljani, 17. febr. 1908.

Temu pismu je bilo v italijanskem izvirniku priloženo pismo kardinala Merry del Vala, ki je podajamo tu v slovenskem prevodu:

Št. 18.193.

Presvetli in prečastni gospod!

Vaši Presvetlosti ni neznana obžalovanja vredna zadeva župnije v Ricmanjih (škofija tržaško-koperska), kjer politične strasti hudo kalijo verski mir in skušajo kvariti katoliško disciplino.

Sv. Oče je dolgo in natančno proučeval omenjeno zadevo; in potem ko je v Gospodu pretresel vse razloge, predložene od ene in druge strani, je prišel do sledečega sklepa, ki

ga sporočam Vašemu Gospodstvu, da ga izvolite uradno priobčiti blagorodnemu gospodu Ivanu Plantanu, tamošnjemu c. kr. notarju, kakor zastopniku občine Ricmanje. Slično poročilo pošiljam prečastnemu škofu tržaško-koperskemu v ravnanje tamošnje škofijske kurije.

1. Sv. Oče nima nič proti temu, da se v Ricmanjih in Logu ustanovi župnija, popolnoma neodvisna od Doline oziroma od katere-sibodi druge župnije. Ako je to po mnenju Ordinarija pravično in umestno, bo on od svoje strani rad videl, da se brez odloga si stemizira omenjeno župnijo ter imenuje in pošlje tjakaj župnika.

2. Ker ni nikakor razvidno, da se nahaja Ricma je v razmerah, ki jih zahteva dekret „Acres“ glede uporabe glagolice in ker nikakor ni umestno napraviti izjemo (toliko radi tega, ker bi izgledalo, da je izsiljena vsled pretenj s puntom, kolikor, ker bi dajala po vod drugim sličnim zahtevam), je sv. Oče razsodil, da mora župnija Ricmanje in Log ostati v latinskem obredu in da ni možno devoliti uporabe glagolice.

3. Iz očitnih razlogov, analognih pravkar omenjenim, ne more sv. Oče dovoliti, da se omenjeno župnijo v Ricmanjih odtegne redni jurisdikciji tržaško-koperskega škofa.

To so definitivni sklepi sv. Očeta kakor vrhnege pastirja cerkve, v interesu cerkve, v interesu, ki se ne more nikdar podrediti političnim strankam oziroma osebnim nasprotovanjem.

Istočasno opominja sv. Oče katolike v Ricmanjih in Logu, naj se v resnici pokažejo take, s tem, da stavijo vero nad vsaki drugi interes ter vršijo dolžnost, ki jo jim nalagata vera in katoliška disciplina.

Toliko prosim Vaše Gospodstvo, da uradno sporoči gospodu Plantanu, ter naj mu istočasno dostavi prepis tega pisma.

Z veseljem porabljam to priliko, da se odličnim spoštovanjem beležim

Vaše Presvetlosti

sluga

R. Card. Merry del Val s/r.

Rim 11. februarja 1908.

Mons. Anton Jeglič

škof

v Ljubljani.

S tem je torej Rim rešil sé svoje strani ricmanjsko vprašanje in navedel razloge svoje rešitve.

Dnevne vesti.

Ustanovitev obrtnega sodišča v Trstu. Predčerašnja „Wiener Zeitung“ je prišla naredbo justičnega ministerstva s podpisom ministrov za notranje stvari, finance in trgovino, s katero se konečno ustanovi obrtno sodišče v Trstu.

Ta ustanovitvena odredba določa najprej (§ 1.) oficijelni naslov: „C. kr. obrtno sodišče v Trstu“ in poverja deželnemu sodišču v Trstu značaj prizivnega sodišča.

Pristojnost (§ 2.) novega sodišča se bo vztelala na pravosodni okraj okrajnega sodišča v Trstu, t. j. v mesto in okolico.

Glede stvarne pristojnosti določa odredba (§ 3.), da bo sodišče kompetentno za vsa industrijalna podjetja, navedena v drugem odstavku § 1. zakona o obrtnih sodiščih, razen železnice.

Obrtno sodišče bo torej kompetentno za spore v vseh onih obrtnih, poslih in službah, za katere se upravno pravno zatekamo k obrtnemu zakonu in obrtnim oblastim.

Obrtno sodišče so sestavljene iz predsednika, eventualno namestnika (oba jurista) in iz primerne števila prisodnikov in njihovih namestnikov, izvoljenih se strani d-lodajalcev in uslužbencev oziroma delavcev. Naredba (§ 4.) določa število prisodnikov na 64 in namestnikov na 36; število prisodnikov za prizivno sodišče je določeno na 12.

Glasom zakona se polovica prisodnikov voli se strani delodajalcev, druga polovica se strani delojemalcev. Obe kategoriji tvorita vsaka za se poseben volilni razred.

Razn tega sme namestništvo določiti razne teritorijalne volilne okraje.

Volitev se bo vršila v treh skupinah in sicer: v prvo skupino spadajo večje obrti, izvenzki trgovske obrti; v drugo skupino manjše obrti s isto izjemo in v tretjo skupino vse trgovske obrti.

Naredba določa, da je smatrati kakor večje obrti one, za katere je predpisan splošno obrtni davek nad 300 letnih kron. Podjetja, ki so podvržena javnemu polaganju računov, spadajo brez razlike prvi skupini.

Slednjič (§ 5) določa naredba višek odškodnine za prisodnike in namestnike oziroma na zgubo časa ob izvrševanju sodnijske funkcije.

Lahonska civilizacija zopet na delu! Tržaški Lahi trde vedno, da stojijo na visoki stopinji kulture: A na to stopinjo so se povzpeli brez lastnega vseučilišča. In minolo noč so dokazali, da njihova kultura seza zares visoko. Napisa nad knjigarno gosp. Gorenjca sta obešena precej visoko, a lahonska kultura ju je dosegla in je enega njih — slovenskega — o m a z a l a. To je vsakako znak najnaprednejše civilizacije!

Druhal, ki je že opetovano namazala slovenske napise na raznih naših trgovinah, na „Jadranski banki“ in ki je odnesla napis „Trgovsko-obrtno združbo“, na sestoji morda iz manje civiliziranih slojev. Ta druhal se sa-

staja v dvorani nad ono „Trgovskega izobraževalnega društva“ v ul. S. Francesco št. 2. Da je temu tako, je dokaz na dani. Minolega leta so ti sinovi umazane kulture razbili napis „Trg. izobr. društva“ in puščico za pisma. Letos so neke noči, ko je bil v om. dvorani ples, odnesli in pokvarili slovenski napis. „Trg. obrt. združbo“, ki je bil na zidu veže!

Tem malim sinovom velike Italije bi moralo redarstvo posvetiti nekoliko več pažnje, a tudi slovanska mladina bi morala nekoliko bolj resno poseči v to gnezdo umazancev! Ako se je bilo posrečilo pred 18 leti zajeti par eksemplarov sličnih lumpov, ki se danes tem lažje uspelo — treba samo energije in pa dobre volje! Slovani v obče, naj storijo svojo dolžnost!

Ponesrečen socialnodemokratičen shod. (Dopis.) Kakor je „Edinost“ že javila sklicala sta minole nedelje gg. Etvin in Anton Kristan socialnodemokratičen shod v Žireh nad Idrijo. Shod se je kaj imenitno razvil in završil, ker sta slučajno zašla tja-kaj tudi dva člena tržaške N. D. O. Vaščane je vabil vkup občinski sluga, in je razglasil da sta prišla oba Kristana vsopodbujat trgovce in obrtnike in kmete in delavce na hud boj, ki da ga izvojujejo le tedaj, ako se slepo pokore vsej komandi omenjenih gospodov. Kmalu so bile dvorane, kuhinja ter veža napolovene z mnogostevilnimi poslušalci, ki so koj ob otvoritvi zahtevali volitev predsednika shodu. A kljub odločnem protestu navzočih prisvojil si je predsedništvo gospod Anton Kristan, izjavivši salomonsko: mi dva sva shod sklicala, torej sem jaz predsednik in Etvin Kristan bo poročevalec. Ali ta govornik je v svojem dolgovetnem poročilu kaj nesrečno ubral protigradno stališče, kakor da bi imel pred seboj tovarniške delavce in je izval med živinorejci glasno prigovarjanje. Tudi je prav po nepotrebnem povdarjal internacionalno stališče in hotel dokazati kmetom, da nimajo še domovine. Ker so ga umestni mej-klici preveč motili, dosegel je z vpitjem, da je kolikor toliko dovršil svoj govor. Tu le par cretok iz svobodoljubnega raja, s katerimi je spal okoli. Na neko nedolžno opazko kmeta-volilca razjezil se je gospod Etvin Kristan: Molčite zdaj, jaz si ne bom pluč nategoval, a Anton Kristan je, planivši po koncu, zahteval ime dotičnega, češ, po novem volilnem zakonu ga damo jutri za preti, ker moti govornika! Večkrat se je hudoval gospod Etvin, da se poslušalcem ne smilijo njegova pluča. Apostrofiral je kaj rad navzoče s takimi vzkliki: Deševne reve, ne bodite tako zabiti! Mi, ki smo študirani zastopimo to! itd. Kaj malo priporočljivo, da ne rečemo: netaktno izrazil se je o njihovem socialnodemokratičnem kandidatu, ko je pravil, da ne bo živel niti eno leto več, tako da je obolel vsled marljivvega agitiranja. — Morda je pač mislil s tem napraviti kako duhovito govorniško potezo, ali pa računl na dobrosrčnost volilcev, da se dotičnega kandidata vsmilijo vsaj s svojim glasom. Tamošnji rojak gospod Ivan Kavčič, je zavračal temeljito mnoge trditve in baharije predgovornikov ter je razjasnil stremeljenja in naloge agrarnega programa; zaključil je g. Kavčič svoj govor s pozivom na samozavest in samopomoč slovenskega kmeta.

Po polemiki mej govornikoma domislil se je slednjič predsedujoči sodrug svojih malo pokornih poslušalcev ter jih skraj in zasmejlivo nshrulil: „No sedaj oglasite se če imate še kaj povedati!“ Pa zadeli je v pravo šršenovo gnezdo, ko ni slutil, da je bil neopazna priča temu terorističnemu početju gospod Jaklič, ki se je nakrat prijavil za besedo. Smešno je bilo gledati zadrego obeh apostolov svetega socializma, ko se je oglašil tak neljub gost. Kar rotli je Etvin navzoče, naj Jakliča ne poslušajo, češ, da je to a n a r h i s t iz Trsta! A ko ga je Jaklič prijel radi psovke „falot“ hotel je Etvin Kristan na splošno začudenje premnogih prič še tajiti, da on te psovke ni izrekel. To pa je tudi mirnim kmetom bilo preveč in ko sta oba Kristana skušala s kričanjem in hrešcanjem preglasiti Jakliča, je isti apeliral na zborovalce, naj se varuje svobodo govora. In res so prisotni takoj prisilili ona dva, da sta morala mirno poslušati in požirati marsikako grenko in pikro. Jaklič je neizprosno razkrinkal z mnogimi izgledi iz zadnjega časa razdirajoče in pogubno početje socialnih demokratov in izpostavil ona dva apostola svobode ter jima očital, da sta prava nasprotnika in sovražnika slov. ljudstva, ki izrabljata njega nevednost in dobrodušnost. In poslušati sta morala mej burnim soglašanjem navzočih vse one debele grehe, izdajstvo socialistov na puljskih volitvah, njih blamaže pri zadnjih štrajkih v Trstu, ono težko očitanje nasilstva in grozovlade v svobodni luki tržaški iz zadnjih dni, dalje: kako so socialni demokrate uničili cretočo karmenoseško obrt v Nabrežinskih kamenolomih ki so zaveli delavce, da so izgubili delo, za-služek, in morajo sedaj s trebuchom za kruhom v svet. In ko je konečno Jaklič še razkril pravi nameru legitimacijskih listkov, da ž njim zaprečijo dohajanje slovenskega delavstva v mesto tržaško, je nastal tak vihar razburjenja v dvorani, da ves njiju dar govora ni pomagal več tema socialističnima prorokama, kajti njiju stvar je bila pred takimi dokazi in očitaji izgubljena in vsi njiju poskusi, da bi vsaj deloma oprala svojo stranko, so temeljito ponesrečili. Da-si je bilo še drugih protigovornikov priglašenih,

sta kar na svojo pest, ne da bi se upala staviti kandidature na glasovanje, zaključila shod s tem vsklikom: „Če hočete volite našega kandidata, je prav, če ne pa pustite!“ — in mej živio-klici na N. D. O. so se razšli zborovalci. Značilno je bilo posebno to, kako je opravičeval Etvin Kristan znane zvezo socialnodemokratov s klerikalci v Idriji, rekel je: Naj prvo moramo uničiti liberalce potem pridejo klerikalci na vrsto!

Odbor za Mandičevo proslavo nam je doposlal nastopno sporočilo:

V zaključni seji dne 20. februarja so bili enoglasno odobreni računi s prebitkom 303 K 86 st.

Sklenilo se je, da se g. profesor Mandič iz tega prebitka višje kakor člen utemeljitelj dijaškega podpornega društva v Pazinu z 200 kronami in dijaškega podpornega društva v Trstu s 100 K. Ostanek 3 K 86 stot. se pa izroči po odbitku poštarine odboru za Ciril-Metodijev ples.

Na banketu nabranih K 202 pa so se razdelilo med istrsko in ljubljansko družbo sv. Cirila in Metodija.

Iz Amerike nazaj v domovino. Predčerašnjim sta priplula iz Amerike v naše pristanišče parnika „Gerty“ in „Laura“ oba last avstroamerikanske paroplovne družbe. „Gerty“ je prijel iz Amerike nazaj v staro domovino 1011 izseljencev. 289 se jih je izkrcalo v Napolju, a ostali — 722 njih — so se izkrcali tu. S parnikom „Laura“ je dospelo sem 1351 izseljencev, dočim se jih je 215 izkrcalo v Napolju. Z obema parnikoma je torej dospelo svezaj 2073 izseljencev, ki se iz Amerike vračajo v staro domovino.

Vsi ti ljudje so se bili vtaborili pred kolodvorom južne železnice, a zvečer so s tremi vlaki (poštni vlak, ki odhaja od tu ob 6. uri zv. in dva posebna vlaka: eden ob 6. uri 45 m. in drugi ob 8. uri 45 m.) odšli dalje. Mej njimi je bilo največ ogrskih podanikov. Avstrijskih podanikov je bilo le 328.

Reduta pustnega torka v Narodnem domu. Razkošna doba pustne razposajenosti konča letos na slavnosten način v „Narod. domu“. Letošnji ljudski ples bode tem živahnjši in ljudskejši, ker je vsa režijska v rokah N. D. O.

Čisti dobiček plesa je namenjen podpor-nemu zakladu N. D. O. za obnemele in brezposelne delavce.

Opozarjamo človekoljube, ki bočejo pri-spevati z darovi za srečolov, naj vpošljejo iste v urad N. D. O.

Sokolova maskarada. V krogih naše mladine vlada že sedaj veliko zanimanje za maskarado. Gospodične se vedno med seboj posvetujejo radi maske; šivilje imajo polno dela da ne zajo kaj početi. Do sedaj je prijavljenih mnogo krasnih kostimiranih skupin. Tako je naznanil svoj prihod „saharski cesar“ Lebady, velika skupina angleških trgovcev in perzijski cesar s sijajnim spremstvom. Sprejem se vrši dne 1. marca 1908 ob 9. uri zvečer v „Narodnem domu“.

Na zdar!

Poroke, rojstva in smrti. Od 9. do 15. t. m. se je v tržaški mestni občini poročilo 37 parov. Rodilo se je 145 otrok, in sicer 82 moških in 63 žensk; od teh 21 nezakonskih. Umrl je 135 oseb, in to, 68 moških in 71 žensk; od teh 27 izpod enega leta.

Tržaška mala kronika.

Vzgleden sin. 29-letni tapecirar Karol Feresin, stanujoči v ulici del Seminario, je bil predsinočnjim aretovan, ker je bil pretepel svojo 69-letno mater Karolino in jo vrgl na tla, v čemer se je ona pobila na desni roki in je morala na zdravniško postajo.

Pretep. Lahkočivka Marija Petranich in železničar Josip Pintarič sta se sinoči prav pošteno namulata. On je najprej vdaril njo s pestjo po glavi, potem pa z nekim vrčem po obrazu, da ji je prebil ustnice. Ona ga je pa naklestila po glavi z neko buteljko in ga tudi ranila do krvi. Prišli so slednjič redarji in odvedli oba na policijo, kjer so ju vzeli na zapisnik in ju potem izpustili.

7 kg. kave. 22-letni težak Karol Z., je bil predsinočnjim aretovan, ko je hotel iz svobodne luke. Imel je namreč pri sebi 7 kg kave, ki jo je bil vkral v nekem skladišču v svobodni luki.

Deželno sodišče.

Radi zločina tatvine.

49 letni Rnej G. je bil celih 11 let kakor stalen težak v službi trdkke Mayer, ki ima v svobodni luki čistilnico kave. Lanskega leta, in sicer meseca septembra, si je bil na delu poškoval en prst, vsled česar ni mogel tri tedne prijeti za delo. Doma ima ženo in tri otročice in čeravno ni delal tri tedne vendar so morali jesti ves ta čas. Radi tega se je bil nekoliko zadolžil, kajti tekom teh treh tednov je dobival le po 14 kron bolniške podpore na teden. Ko se je vrnil na delo, je nekoga dne vzel približno 1 kg. kave in jo nesel domov, da je ni bilo treba kupiti. In to je potem še nekolikokrat ponovil.

Dne 4. decembra m. l. so ga pa zasačili in potem so ga obdolžili, da je od oktob. pa do tedaj, torej tekom dveh mesecev odnesel vsega skupaj — vsakikrat nekoliko — 50 kg kave, vredne 50 kron.

Bil je seveda takoj odpuštěn iz službe in državno pravdnštvo ga je obtožilo radi zlo-

čina tatvine, predvidjenega v §§1 71 in 176 II. odstavka črka b kazenskega zakonika.

Včeraj se je na deželnem sodišču vršila proti njemu razprava. Predsedoval je razpravi sodni svetnik Clarici, a sodniki so bili sodna svetnika Parisini in Perissich ter sod. tajnik Comel. Obtožbo je vzdrževal namestnik državnega pravdnika dr. Zunim, a branil je toženca odv. dr. Vodusek.

Toženec — ki so se mu ves čas razprave hle solze iz oči — je priznal, da je res jemal kavo, in zato, da je ni bilo treba kupovati in da je tako nekaj prihranil in pokrtil, kar mu je bila požrla tritedenska bolezen. Dejal je pa, da vsega skupaj ni vzel več, nego 12 kg kave. Dejal je tudi, da mu je grozno žal, da je to storil sedaj, ko je bil prej vedno čist in pošten. Med prečitanimi spisi je bilo spridevalo trdke Carlini, ki trdi, da je tože neč tam pošteno služil 11 let.

Zastopnik državnega pravdnictva sam je v svojem kratkem govoru priporočal sodnikom več olajševalnih nego obtoževalnih okolištin.

Branitelj, odv. dr. Vodusek je pa v svojem govoru najprej dokazal, da se sploh ne more govoriti o 50 kg kave, marveč le, kakor je toženec sam izpovedal, o 12 kg, in da torej vkradena kava predstavlja k večjemu 12 krou vrednosti. Povdarjal je za tem, da je bil toženec vedno pošten delavec in da je sedaj, v 50. letu svojega življenja zašel na krivo pot le vsled bede, ki je v njegovi družini zavladovala radi njegove bolezni. Povdarjal je tudi, da bi jo potem prodajal, ampak nosil jo je domov svoji družini. Priporočal je slednjič sodnikom nedolžno toženčovo družino, radi katere naj odmerijo krašo kazn.

In sodniki so Jerneja G. obsodili na 10 dni ječe, poostrene z enim postom in v celico za en dan.

Naše gledališče.

V nedeljo bo repriza „Brata Martina“. Ta izvrstna ljudska igra, polna zanimivega dejanja, krasnih tipov in zdravega humora, ki si jo je bil izbral g. režiser Verovšek za svojo benefico, je dosegla na našem odru nad vsa pričokovanja velik uspeh in gotovo napolni zopet naše gledališče z občin strom od blizu in daleč. Da se omogoči zlasti gostom z okolice in z dežele obisk „Brata Martina“, ki se v tej sezoni ne bo ponavljal več, se je določila predstava na popoldne in sicer na 5 uro. Vloge v igri so razdeljene kakor prikrat: Meniha brata Martina igra g. Verovšek, mlinarja Kremenca g. Vebie, njegovo ženo Cilko ga. Starčeva, krojača Črvička g. Čutič, njegovo ženo Urško gđ. Janova itd. Na predstavi bodeta sodelovala zopet orkester in pevski zbor šentjakobske čitalnice. Predstava je v abonementu, cene navadne.

Književnost in umetnost

Sobotni koncert v „Narod. domu“. Vspored koncerta, ki ga priredita slavna češka umetnika, kr. dvorni operni pevec Julius Bochniček-Lauber in virtuoz na gosli Jan Buchtele je sledeči:

1. Nik. Paganini: Koncert na gosli, D dur s svojo kadenco. J. Buchtele.
2. a) A. L. Vymetal: „Te v sanjah videl sem“.
- b) Karl Nosedá: „Le še en dan mi moraš dati“. J. Bochniček.
3. a) A. H. Wienawski: „Souvenir de Moscou“.
- b) D. Ambrosio: Introduction et Humoresque. I. Buchtele.
4. C. Čajkovski: Duel-Arja iz op. „Eugen Onegin“. I. Bochniček.
5. Ch. Gounod-Briquet: Velika fantazija za tenor, gosli in glasovir:
 - a) Predigra I. akta z recitativom „Fausta“.
 - b) Motiv „Valentina“.
 - c) „Faustova“ napitnica.
 - d) Scena v cerkvi.
 - e) „Faustov“ recitativ III. scene.
 - f) Varijacija in napitnica „Mefistofela“.
 - g) Duet iz vrne scene.
 - h) Valjčni tempo.
 - i) Finale I. akta. I. Bochniček-I. Buchtele.

Vstopnice, lože in sedeži so v predprodaji do petka zvečer v „Slov. knjigarni“ g. J. Gorenjca, ul. Valdirivo 40, v soboto do 7. ure zvečer pri vratarju „Nar. Doma“ in od 7. ure naprej pri blagajni.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi, kakor že javljeno, v nedeljo dne 23. t. m. zabavni večer s petjem, šaljivimi prizori, igro in plesom v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Vprizori se „Trije tički“, burka in dveh dejanjih od Jake Štoka; sicer je ves vspored jako zabaven in šaljiv. Opozarja se slavno občinstvo na ta zabaven večer, kdor je žalosten, naj le pride v Rojan se razvedriti. Začetek bo ob 5. uri popol. Vstopnina k veselici 60 st. t., k plesu go-spodje K 1.—, dame 40 st.

Tamburaški zbor pevskega dr. „Zvonimir“ naznanja slav. občinstvu, da priredi v nedeljo dne 23. t. m. plesni venček v prostorih g. Gerdola p. d. „Jura“ (Pri Lovcu) in drohom (drevo kukanja).

Pevsko društvo „Ilirija“ priredi v nedeljo dne 23. t. m. pustno zabavo v prostorih „Gospodarskega društva“ pri sv. Mar. Magd. zgornji št. 58 „pri Tirolcu“ s petjem, tam-

buranjem, igro, šaljivimi prizori ter plesom; na vspeh je tudi šaljivi zbor „Nos“. Zabave in smeja bo dovolj. Začetek ob 4. uri popoldne. Prijatelji smeja in vesele zabave dobro došli!

Tamburaški odslek „Kola“ priredi v soboto dne 29. februarja 1908 svoj maskirani plesni venček v prostorih „Trgov. izobraž. društva“, ulica S. Francesca št. 1, I. nadst.

Nar. delav. organizacija

Tovariši, agitirajte za ljudski ples na pustni torek, ker je čisti dohodek namenjen podpornemu zakladu N. D. O.

Darovi.

Za Ciril-Metodijev ples so nadalje poslali damskemu odboru: Tomaž Začnik, ker se ni mogel udeležiti plesa 10 K, Simon Skrinjar namesto vstopnine 2 K.

Nadalje darove sprejema za damski odbor: Roža dr. Gregorinova („Narodni dom“, ulica Giorgio Galatti 18, II.)

V počestitve spomina pok. Frana Zabrič v Šepuljah so darovali za Žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu sledeči gg.: Fran Zabrič, Josip Zabrič in Peter Zabrič po 1 krono; Štefan Zabrič, Aleksander Zabrič, Filip Zabrič, Antonija Zabrič in Karolina Zabrič po 40 stot., Josip Gomizel in Fran Vitez po 20 st., Fran Macarol, And. Bole, Anton Vitez in Josip Žvab po 10 st. Skupaj 6 K 80 st. — Srčna Lvala!

Vesti iz Goriške.

Volilni shod v Sežani. Včeraj ob 10. uri zjutraj se je vršil v Sežani volilni shod v svrhu postavljenja drugega kandidata za kmečke občine sežansko-komenskega okraja. Shoda so se udeležili zaupniki vseh kmečkih občin sežanskega sodnega okraja, ki so na predlog gosp. Antona Muha ml. iz Lokve enoglasno postavili kandidatom gornjega Krasa za omenjeni okraj gosp. dr. Gustava Gregorina, odvetnika v Trstu. Ta sklep je bil takoj prijavljen telefonično v Trst omenjenemu gospodu, ki je izjavil, da sprejme kandidaturu, ako to zahtevajo volilci, a to le pod pogojem, da se smatra njegova kandidatura kakor neodvisna, na podlagi programa, ki ga je izvajal kakor kandidat za državnozbornsko volitve. Ta pogoj je bil od zaupnikov gornjekraških občin enoglasno sprejet, na kar se je kandidatura dr. Gustava Gregorina za kmečke občine sežansko-komenskega okraja definitivno sprejela. Na to je še shod omenjenih zaupnikov od svoje strani potrdil kandidaturu gosp. Josipa Štreklja, postavljen od volilcev komenskega sodnega okraja. Shoda se je udeležil tudi državni poslanec g. Alojzij Štreklj.

Iz Škrbine. V nedeljo t. j. 16. t. m. so imeli v domači krčmi pri g. I. Adamiču trije mladeniči: Jazbec, Fakin in Zorža ples na harmoniko, na katerem je plesala seveda vsa Škrebinska mladina. Ko je prišla policijska ura t. j. 9. ura zvečer, se je ples zaključil in gosti ter plesalci so se odstranili iz gostilne. Jazbec je šel domov in ravno, ko se je že napravljaj spat, sta prišla k njemu Fakin in Zorža, in sta po vsej sili hotela, da morajo napraviti takoj račun o dohodkih in

Slovanska brivnica v Trstu.

Usojam si naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in v okolici, da sem otvoril svojo higijenično urejeno

SLOVANSKO BRIVNICO

v ulici Saverio Mercadante 1

(blizu slovenske knjigarnе)

V zalogi imam vsakovrstne parfime, vsakovrstna mazila za lase, ščetke za lase, zobe itd.

Za najboljšo in najsolidnejšo postrežbo jamčim

V. GJURIN, brivec.

Samo še do sobote 22. t. m.

ponuja prilika nabaviti si

pristno švicarsko uro za polovično ceno

v prodajalnici švicarskih ur

Josip Oppenheim, Trst

35 - Barriera vecchia - 35

Izbera verižito, prstanov, nahanov s 60% od-

bitkom na prejšnjih cenah.

Govori se slovensko.

Prilika!

V prodajalnici izgotovljenih oblek in krojačnici

M. FARCHI, Trst

ul. Giacinto Gallina št. 8 (Prej v ul. delle Legna)

prodaja oblek, površnikov, paletot in hlač

Najfineje blago.

Cene čudovito nizke!

Pozor na
:: naslov!

Šipe, postavljene v delo

po zmernih cenah.

Volodi Gitmed

ulica Rapicio št. 4 (vokal Giulia št. 17)

PRODAJALNICA

steklenih šip v veliki izbiri. — Porocan, lončevine, kuhinjske potrebščine iz železa in pločevine itd.

Nova prodajalnica ::

z veliko izbero hišnih in

kuhinjskih predmetov

po najzmernejših cenah.

Vincenz Pibrouz, junior

ulica della Posta šte. 3.

Poulards, race, purani, štajerske kokoši, Racja mast, Slanine, maslo, konzerve. Dnevni dohodi. Cene jako zmerne. — Postrežba na dom.

Trst, ulica Campanile št. 15.

Kavarna in pivarna Parigi

Trst, ulica Giosuè Carducci šte. 36)

Matteo German & Comp.

je pred kratkim odprta in na novo opremljena. Preskrbljena je z najraznovrstnejšimi in okusnimi pijačami in likerji najboljših tu- in inozemskih tovarn, kakor tudi

nastavljenim pivom prvih tovarn

Skladišče izgotovljenih oblek in izdelanih kosov za ženske obleke

A. Fonda, Trst

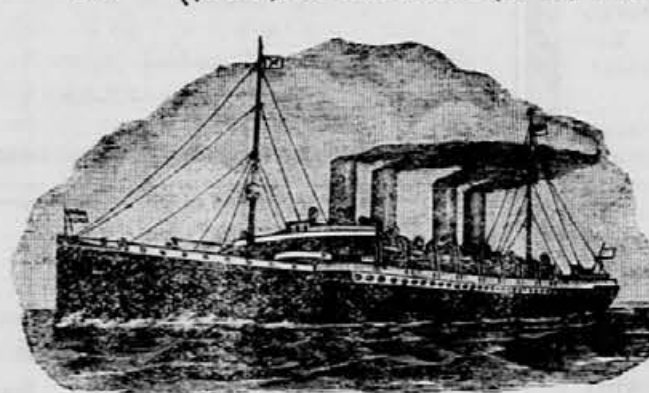
31 — ulica Barriera vecchia — 31

SLOVENC! ne zamudite obiskati skladišče, kjer najdete blago po jako nizkih cenah.

Parobrodna družba

Severno-nemški Lloyd-Bremen

(NORDDEUTSCHER LLOYD — BREMEN)

Redne parobrodne črte iz Bremena v Nov. York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires, kakor tudi po pristaniščih južno Azije, Avstralije itd. itd.

Parobrodi nemškega severnega Lloyda:

178 velikanskih brzih parnikov, z dvema vijakoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15.000 ton.; 11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vožnje; 37 velikih parnikov za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejših parnikov v delu; 201 manjših parobrodov. Vsega skupaj 440 parnikov, od katerih 172 brzih, opremljeni z modernim komfortom, ki preplevajo ocean v 5-6 dneh.

Cene nizke, hrana dobra.

Za informacije in pojasnila obrniti se na

F. STUMPE

Glavni zastopnik v Trstu

Piazza Giuseppina I.

TELEFON šte. 20-68.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri

od lekarnarjev: sv. Jakubu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poš. in zavoja.

stroških pri plesu; a Jazbec jima je rekel, da on ne dela nocoj računa, ker bo jutri lep čas za to. Ona dva sta se pa začela na to pripraviti. Jazbec očel, ki je bil tudi v kuhinji z njimi, jima je rekel, da v njegovi hiši se ne bodo kregali in pripravili in posebno ob takšni uri ne ter da naj gredo ven iz njegove hiše. Zorža, ki je star okoli 18 let, je kar molče vzel nož iz žepa in ga zadržal Jazbecu očetu nad srce v levo stran.

Očeta so takoj odpeljali v Komen k zdravniku, ki je rano očistil, zašil in obvezal ter izjavil, da bi bila kmalu prerezana žila odvodnica.

V ponedeljek pa so prišli v Škrbino ozračniki iz Komna in izpraševali krivca in čevdvice. Obenem pa so poizvedovali tudi pri drugih ljudeh in zvečer so odvedli budodolca Zoržo z vezanimi rokami v ječo v Komen.

Do zdaj je bila Škrbina ena najmirnejših vasi na Krasu, sedaj se pa ta mladina skoro vsako nedeljo krega in prepeva; to pa ni častno za vas. — Zatorej apelujemo na vaščane in na razsodno ter pametno mladino, naj varujejo ugled in blagor vasi. Elemente, ki vedno iščejo prepira, naj prezirajo!

Odločen fant je 26 letni Josip Čopres iz Vipolže. Pred tremi leti je delal v Podgorski papirnici, kjer se je zaljubil v lepo Podgorko in sklenil, napraviti iz nje svojo boljšo polovico. Za poroko je bilo vse pripravljeno, le pohištvo je bilo še pri mizarju v Solkanu. Da pa bo vse lepo pripravljeno in v redu, je poslal ponje. V tem času se je pa premislil, da je še premlad in bi bilo škoda nadevati si tako zgodaj zakonski jarem. Pohištvo je v Trstu, zapustivši očajsanega srca obupano nevesto in žalostne svate. V Trstu je dobil delo kakor težak v neki zalogi. Ta pust pa si je poiskal novo nevesto v domači vasi. Zopet so vse pripravili za ženitovanje, spekli so kruh, zavili vratove kokošim in drugim živalim, potrebnim za dobro pojedino. Nevesta je šla bivši četrti s pohištvom v Trst in pripravila stanovanje. V nadi, da bo čez par dni združena za vedno s svojim izvoljencem, se je vrnila domov. Ali jedna jej majka! Prišedši domov je že dobila brzokavko zaročenca, v kateri naznanja, da ni potreba na njega čakati, ker se je zopet premislil in odložil ženitev. Tabló!

Razne vesti.

Preosnova pouka za enoletno prostovoljstvo. Vojaška oprava bo pouk za enoletne prostovoljce preosnovala. Zmanjšala se bo teorija in polagala večja važnost na praktično izurbo. Že med osemstedenso rekrutno izvežbo se bodo nekateri teoretiški predmeti poučevali. S tem in z zmanjšanjem teoretične učne vsebine v drugi izurbeni dobi se bo doseglo, da se bo poučevanje lahko zaključilo sredi marca. Na to se bodo prostovoljci 4 do 6 tednov v posebnih oddelkih na posebnih vežbališčih vadili. Šele na to bodo prideleni svojim stotnijam. Izjema v tem oziru bo le pri konjenici, kjer odidejo prostovoljci po drugi učni dobi takoj k eskadronom.

Za en „napoleon“ 15.000 frankov. Belgrajski odvetnik Petrovič je prejel od francoske vlade 150.000 frankov za eden izmed deset prvih zlatov po 20 frankov s podobo Napoleona I., ki so bili kovani leta 1806. v Parizu v spomin ustanovitve francoskega cesarstva. Tak denar je dozdaj manjkal v francoskih zbirkah kovanih novcev. Petrovič je bil podedoval dragoceni zlatnik od svojega starega očeta, ki ga je bil prejel v dar od maršala Marmonta pri osvojitvi Dubrovnika leta 1806.

Huzarski poročnik — mesar. Lani je v Budimpešti kvitiral huzarski poročnik Aladar Stolnizky ter se šel učiti za mesarja. Sedaj je otvoril v Budimpešti svojo mesnico.

80 oseb zastrupljenih. Vsled zavžitja pokvarjenega sira je zbolelo v Triborgu 80 oseb, večinoma delavcev iz steklarne. Tovarna je morala vsled tega ustaviti obrat. Uvedla se je preiskava.

Posojila Zagreba. Mesto Zagreb najme 7.600.000 kron posojila za napravo raznih potrebnih stvari, kakor za gradnjo električne centrale, razširjenje vodovoda in kanalizacije, gradnjo nove plinarne, gradnjo nove ubožnice, gradnjo ognjega doma, gradnjo tržnice, tlakovanje cest itd.

Nemci v Galiciji. Pod cesarjem Jožefom in potem v letih 1820 do 1830 se je naselilo v Galiciji več sto vasi z nemškimi kineti iz porenških dežel, iz Tirolske in Zapadne Češke. Mnogo teh vasi se je že poplačalo a vendar je še 200 občin, ki imajo nad 100.000 nemškega prebivalstva. Toda večina teh vasi je ubožna in ne more vzdrževati nemških privatnih šol, čim pa te šole organizirajo ter podreže deželnemu snetu, se takoj poplačajo.

Železa se je uporabilo v mesecu januarju 1908. v Avstriji 11.873 kvintalov več, nego v decembru 1907.

120 let stari kanonik. V škofiji Cambrai živi kanonik, ki je star 120 let. Doma je iz Lille in ima 156 nečakov in nečakinj.

Zadnje brzojavne vesti.

Deželnozborske volitve na Češkem.

Poraz Mladočehov.

PRAGA 20. Na današnjih deželnozborskih volitvah za kmetke občine je 62 poslancev definitivno izvoljenih; treba 17 ožjih volitev. Na 62 mandatih participirajo: češki agrarci 33; mladočehi 1; kat. ljudska stranka 1; samostojen agrarci 1; — nemški naprednjaki 2; nemški agrarci 11; nemški radikali 5; Schönererijanci 2; nemška l. ud. str. 2; samost. nacionalci 2; svob. nac. agrarci 1; divjak 1.

MALI OGLASI.

Prodajo se — možke obleke na obroke, plačilo vsaki teden ali na mesec. Via Caserma 12, I. nad. 122

Uradnik — išče značno mesečno sobo na Opčinah. Ponudbo pod „RADO“ na Inzeratni oddelku Edinosti. 226

Sadite sadno drevje! Vinarsko in sadjarsko društvo v Ribemberku, proda takoj mnogo tisoč cepljenih jabolk, češenj in trekev po nizki ceni. 229

Vrtnice (Gastros e) za saditi se iščejo. Ponudbe na „Inzeratni oddelku Edinosti“ od 11. do 1. popol. 877

Vino pravo dalmatinsko; opolo in črno po stot. 64, se proda na trgu Barriera vec hia št. 8. 257

Konsumno društvo Babiči-Marezige

vabi na redni

občni zbor

ki se bo vršil

v društvenih prostorih.

pri Babičih

v soboto dne 29. svečana 1908

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo predsednikovo.
3. Poročilo odbornikov.
4. Volitve.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi uljudno vabi ODBOR.

MAREZIGE-BABIČI, dne 17. II. 1908.

Anton Černe, Trst

ulica Benvenuto Cellini 2

Velika zaloga olja in kolonijalnega blaga

Na željo pošilja tudi po deželi i. s. v vsaki množini pod povzajem ali brez. CENE ZMERNE.

Irgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Trst, Barriera vecchia št. 11

VELIKA IZBERA iz barvanega fuštanja za srajce in obleke, pletenine, kravate moderci in razne potrebščine; srajce za moške bele, barvane in fuštanjaste. Ovratniki ovratnice zimске maje za ženske in moške in konfekcionirano blagdo za delavce.

Velika zaloga volnenih pogrinjaj

Prešitih pogrinjaj lastnega izdelka

Pokrivala, perilo, trliž, pletenine, zavese in preproge.

Perje dvakrat čiščeno na kilogram

Specijaliteta volne in žime za žimnice.

Vse to se dobi pri

Josipu Wollenigh,

TRST, ulica Malcanton št. 12. o o o o o o

Tvrška z lesom EMILIO SEGRE

v Trstu

je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori št. 8 (vogal ulice Annunziata)

in Ulica Scorzeria št. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira

koroškega lesa po konkurenčnih cenah.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in speđicijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 847

Filijalke v PULI, CORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse proge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUUM-CLEANER“.

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG

Točna uspešna in niske cene.

Patrizio Pittaro & Giovanni Bianchi

Avtorizovana delalnica za električne napeljave

TRST, Largo Santerio Santorio št. 5 v začetku ulice Farneto

Napeljava elektr. zvoncev, brzojavov, telefonov in strelovodov.

Popolne napeljave električne luči.

Motori in električna vetrila. — Postavljanje svetilk itd.

Aparati baterije in potrebščine za električno zdravljenje.

Delo se izvršuje hitro in natančno. — CENE ZMERNE. — CENIKI ZASTONI.

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcanton 7

Črevljarnica

Baldinelli

Eleganca, trpežnost, ekonomija.

Sprejema se naročila po meri ter se izvršuje v 24. urah.

Sprejme se naročila za nepremojljive postole. P. pravičenja po zmernih cenah.

Prodaja najboljših voščil za čevlje.

Trst, ulica Crosada št. 25, Trst (Vogal ulice Punta del Forno).

Panificio Veneziano

(BENEŠKA PEKARNA)

TRST — ulica Conti št. 2

Izdeluje pravi higijeničen kruh

po beneškem sistemu kakor tudi sladko hiškotino in prepečenec za uporabo na lad jah.

Postrežba na domu.

Hočete se prepričati?

obiskite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 8 (vogal Torrente).

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, gostume za otroke. Povračniki, močne jope, kotuhi in raznih paletov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski lodon. Nepremojljivi plašč (prizni angeli). Specialiteta: blago tu- in inozemskih stvar. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto št. 12

vogal ulice Gelsi

Skladišče pohištva in tapetarij

lastnega izdelka.

SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obehal in divanov vsake vrste in velikosti

Preskrbi se popolno opravo za prenočišča

po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu

Trsta in okolice, da je prevzel na svoje me dobro znano trgovino

kolonijalnega blaga

in jestvin

v ulici Giulia št. 29

ter se toplo priporoča udani

HUGO GURDA

Mehanična delalnica

avtorizovana za napeljavo vode in plina

GUIDO SAMBO

Zastopnik odlikovane trgovine gramofonov Teodor Pichler

GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom

in specijalne plošče na izbero.

Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za

Auerjevo luč, mrežilo in ovi.

Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali ben-

zin, električnih zvoncev in vsako mehansko delo.

Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

Prodajalnica jestvin

Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.

Prodaja: kava, riž, testenine, sladkor, moka, maslo,

milo, olje, sveže in suhe sadje, kostonj, otrobi, čevlje itd.

Postne pošiljke na deželo od 5 kg naprej.

Otrobi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.

Vsaki dan sveže blago.

Namizna vina

ISTRSKI TERAN . . . stotink 72

PRISTNI VIŠKI OPOLO . . . 80

Vis facon burgundec, specijaliteta trvdke

po stot. 90 liter

v steklenicah od 30 litrov naprej.

Refošk (izola) steklenica K 2—

Asti spumante F.lli Cora . . . 4.—

Velika izbira španskih vin.

Skladišče vina, Trst ul. SS. Martiri 11

TELEFON št. 1471